Genezing of Doding?

De Waarheid als medicijn tegen het bedrog dat gloeit als schone maneschijn

Gebaseerd op de werken van Shaykh Dr. Abū ʿIyāḍ Amjad Rafīq {حَفِظَهُ اللّٰهُ}

Jaouad Yakhlef

Genezing of Doding?

De Waarheid als medicijn tegen het bedrog dat gloeit als schone maneschijn

Gebaseerd op de werken van Shaykh Dr. Abū ʿIyāḍ Amjad Rafīq {حَفِظَهُ الله}

Opgesteld door Jaouad Yakhlef

➳ Inleiding ☙

In een tijd waarin geneeskunde steeds meer een winstgedreven onderneming is geworden, laat Imām Abū Muẓaffar Yūsuf as-Surramarrī al-Ḥanbalī zien hoe medische kennis (*ʿIlm aṭ-Ṭibb*) en *Sulṭānīyah* (autoriteit en formele macht) eeuwenlang zijn misbruikt door ongelovigen (*Kuffār*) en huichelaars (*Munāfiqūn*), in strijd met de oorspronkelijke bedoeling van genezing en zorg. Hij was tevens een student van Shaykhu-l-Islām Aḥmad b. ʿAbd al-Ḥalīm ibn Taymīyah en Imām Moḥammad b. Abī Bakr al-Qayyim al-Jawzīyah.

Dit werk put niet alleen uit de diepgaande inzichten van grote *ʿUlamā* (moslimgeleerden) zoals Imām ash-Shāfiʿī en Imām Aḥmad b. Ḥanbal, maar brengt ook de stemmen van hedendaagse autoriteiten zoals onze ongeëvenaarde *Shaykh*, academicus en wetenschapper, Abū ʿIyāḍ Amjad Rafīq, naast getuigenissen van niet-islamitische artsen en onderzoekers. Zo ontstaat een evenwichtig beeld van zowel islamitische als westerse perspectieven, die het misbruik van het vak geneeskunde als commercieel monopolie blootleggen.

Ik heb dit unieke e-boekje samengesteld omdat er in het Nederlands nog geen enkel vergelijkbaar werk bestaat, in tegenstelling tot het Engels. Normaliter schrijf en stel ik mijn teksten samen in het Engels, maar deze publicatie van Shaykh Abū ʿIyāḍ Amjad Rafīq heb ik zelf vertaald en voorzien van voetnoten, om het nog duidelijker en informatiever te maken voor de Nederlands- en Vlaamssprekende moslimgemeenschap. Uiteraard met toestemming van de Shaykh zelf.

Dit werk onderzoekt hoe angst voor besmetting (*ʿAdwā*) en de commerciële exploitatie van medische kennis de *Sunnah* van ziekenbezoek en solidariteit hebben verdrongen. Het onthult een vergeten strijd tussen *Talbīs* (duivelse misleiding) en vertrouwen in de goddelijke wijsheid (*Ḥikmah*), en nodigt uit tot hernieuwde reflectie en geloof in de kracht van de *Sunnah*. Jammer genoeg zijn buitengewoon veel moslims onwetend over deze zaken, inclusief

velen die worden beschouwd als *Ahlu-l-ʿilm* (islamdeskundigen), *Allāhu-l-Mustaʿān* (En Allāh is Degene bij Wie hulp wordt gezocht).

Moge Allāh dit bescheiden werk een zegen laten zijn voor eenieder die het leest.

وَصَلَّى ٱللَّهُ عَلَىٰ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ ٱلْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ، وَسَلَامٌ عَلَى ٱلْمُرْسَلِينَ،

وَٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَالَمِينَ

Wa Ṣallallāhu ʿAlá Nabiyyinā Moḥammadin wa ʿAlá Ālihi wa Ṣaḥbihi Ajmaʿīn. Subḥāna Rabbika Rabbi al-ʿIzzati ʿAmmā Yaṣifūn, wa Salāmun ʿAlá-l-Mursalīn, wa-l-Ḥamdulillāhi Rabbi al-ʿĀlamīn.

En moge Allāh zegeningen en vrede zenden op onze Profeet Moḥammad, op zijn familie, zijn metgezellen en eenieder die hem volgt, allen tezamen. Verheven is jouw Heer, de Heer van de Majesteit en de Macht, boven datgene wat zij toeschrijven. En vrede zij op de boodschappers. En alle lof zij aan Allāh, de Heer van de werelden.

Jaouad Yakhlef

Tanger, Marokko
Donderdag 8 *Dhūl Ḥijjah* 1446H – 5 juni 2025

Hoofdstuk 1

Geneeskunde als een criminele onderneming en commercieel monopolie voor financieel gewin

Imām Abū Muẓaffar Yūsuf as-Surramarrī al-Ḥanbalī[1] schreef in zijn boek *Shifāʾ al-Ālām fī Ṭibb Ahl al-Islām*[2]:

“

Toen ik zag dat de sleutels (schatten) van het vak geneeskunde — *Ṣināʿat aṭ-Ṭibb* — waren **overgenomen** door degenen die niet geloven, van *Ahl al-Kitāb* (de Mensen van het Boek) en de *Mushrikūn* (polytheïsten), en dat de *Munāfiqūn* (huichelaars) van deze *Ummah* (moslimgemeenschap) het eveneens hadden gegrepen, en dat de mensen van *Kufr* (ongeloof), *Fisq* (zondigheid) en ongehoorzaamheid de zoeker [van deze kennis] hadden **overmeesterd**, en dat het een **commercieel monopolie** was geworden onder de misdadigers van verschillende religies, riep ik met de tong van nederigheid en overgave:

‘O Allāh, tot U is de klacht en van U wordt hulp gezocht.’

”

Commentaar van Shaykh Abū ʿIyāḍ Amjad Rafīq: Sinds die tijd, bijna zeven eeuwen geleden, is het er niet beter op geworden.

Hoofdstuk 2

Imām Ash-Shāfiʿī over het verwaarlozen van het vak geneeskunde en het overlaten ervan aan *Ahl al-Kitāb*[3]

Imām Abū Muẓaffar Yūsuf as-Surramarrī al-Ḥanbalī in zijn boek *Shifāʾ al-Ālām fī Ṭibb Ahl al-Islām*:

"

Imām Ash-Shāfiʿī[4] zei, met zijn verheven positie en zijn kennis van de religie en van het lichaam:

"*Er zijn twee soorten mensen waarvan de Ummah (moslimgemeenschap)* ***niet*** *kan missen:* ***de geleerden*** *voor hun religieuze behoeften en* ***de artsen*** *voor hun lichamelijke behoeften.*"

Hij zei ook: "*Er is geen kennis na de Ḥalāl (toegestane) en Ḥarām (verboden) die edeler is dan de geneeskunde.*"

En hij zei: "*Zij (de moslims) hebben* ***eenderde*** *van de kennis (namelijk: de geneeskunde) verspild en hebben het toevertrouwd aan de Yahūd (joden) en de Naṣārā (christenen).*"

En hij zei: "*Ahl al-Kitāb (de Mensen van het Boek) hebben het domein van de geneeskunde gedomineerd.*"

Ik— Imām Abū Muẓaffar**—zeg:** En ook op het gebied van het schrijven geldt dit. Wat een religieuze en wereldse ramp, hoe groot is het! Tot Allāh behoren wij en tot Hem zullen wij terugkeren.

"

Commentaar van Shaykh Abū ʿIyāḍ Amjad Rafīq:

Vandaag de dag zijn het niet alleen *Ahl al-Kitāb*, maar ook:
• **Materialisten** – mensen die geloven dat de werkelijkheid alleen uit materie bestaat en dat geest of ziel daarvan afgeleid zijn of niet bestaan.

• **Naturalisten** – mensen die geloven dat alles in het universum kan worden verklaard door natuurwetten en -processen, zonder bovennatuurlijke oorzaken.

• **Malthusianen** – aanhangers van de theorie van Thomas Malthus (18e eeuw) die stelt dat bevolkingsgroei de voedselvoorziening overstijgt en zo armoede en hongersnood veroorzaakt.

• **Darwinisten** – aanhangers van de evolutietheorie van Charles Darwin, die stelt dat soorten evolueren door natuurlijke selectie.

• **Eugenetici** – voorstanders van het verbeteren van de genetische samenstelling van de mens door gecontroleerde voortplanting.

• **Gaians** – aanhangers van de Gaia-hypothese, die stelt dat de aarde een levend geheel is en dat alles in harmonie moet zijn met de aarde.

Deze groepen hebben hun ideeën ingebracht in het domein van biologie en geneeskunde, en het gemonopoliseerd.

Hoofdstuk 3

Het wantrouwen van Imām Aḥmad b. Ḥanbal jegens artsen van de *Ahl Al-Kitāb*, en de inzet van geneeskunde als wapen voor onopvallende moord

Imām Abū Muẓaffar Yūsuf as-Surramarrī al-Ḥanbalī in zijn boek *Shifāʾ al-Ālām fī Ṭibb Ahl al-Islām*:

“

Al-Marrūdhī[5] zei: ‘*Abū ʿAbdillāh Aḥmad b. Ḥanbal beval mij om* ***niet*** *te kopen wat voor hem werd voorgeschreven [van medicatie] door de christen.*

Hij zei: ‘*Want het kan* ***niet*** *worden gegarandeerd dat hij er niets in heeft gemengd dat onwettig is, zoals* ***gifstoffen****, onzuiverheden en andere dingen.*’

”

“

Dit is dus zijn **voorzorg** met betrekking tot wat er van hen wordt gekocht, hoe het staat met wat zij [zelf] voorschrijven, terwijl hun innerlijke staat onbekend is.

En ik heb van hun asceten (d.w.z. de monniken van *Ahl Al-Kitāb*) en moslims [die arts zijn] dergelijke praktijken gezien die te uitgebreid zijn om allemaal te vermelden.

Hoe moet het dan zijn met degene die geen enkele schroom heeft om alle moslims te doden vanuit zijn geloof dat het toegestaan is [in zijn religie] om dat te doen, en terwijl hij de middelen en de macht heeft om dat uit te voeren?

”

Commentaar van Shaykh Abū ʿIyāḍ Amjad Rafīq:

Vandaag de dag, wanneer je met *voorzichtigheid* waarschuwt voor wat deze misdadigers al een eeuw of langer hebben gedaan met hun leugens, bedrog, pseudowetenschappen, hun kartels en monopolies, en hun vergiftigde naalden, word je weggezet als een "complotdenker."

Hoofdstuk 4

Door geneeskunde worden begraafplaatsen bevolkt en naties vernietigd, en moslims zijn kwetsbare schapen geworden op het terrein van de geneeskunde

Imām Abū Muẓaffar Yūsuf as-Surramarrī al-Ḥanbalī in zijn boek *Shifāʾ al-Ālām fī Ṭibb Ahl al-Islām*:

“

Zoals werd gezegd door de dichter, al-ʿImād al-Mālikī, toen hij hun toestand en hun vijandigheid tegen de moslims beschreef in zijn bekende *Qaṣīdah* (gedicht):

“*Door geneeskunde worden begraafplaatsen bevolkt en naties vernietigd*.”

Ik zag en hoorde van hen, in de dagen dat zij bij mij kwamen tijdens het eerste stadium van mijn ziekte. Deze ruimte is te beperkt voor een volledige uitleg, maar de kern ervan is bedrog met betrekking tot het zelf (leven, lichaam) en de religie.

Het doel hier is om de slechtheid van hun diepste bedoelingen (d.w.z. hun kwaadaardige plannen) aan het licht te brengen, evenals hun bedrog jegens de moslims. **En de moslims zijn in deze tijd kwetsbare schapen geworden op het terrein van de geneeskunde.**

Wat betreft de uitkomst: het bloed en de levens van de moslims liggen in hun handen; zij handelen hierin vrij (zonder beperking), ofwel door middel van daden van rectificatie, ofwel door middel van daden van verderf of door hen met rust te laten.

”

Hoofdstuk 5

Overgeleverd zijn aan de genade van de vijand die opportunistisch doodt tijdens paniek, verwarring en chaos (zoals epidemieën) onder het mom van geneeskunde

Imām Abū Muẓaffar Yūsuf as-Surramarrī al-Ḥanbalī schreef in zijn boek *Shifāʾ al-Ālām fī Ṭibb Ahl al-Islām*:

“

De beste van hen in hun toestand is de [arts] die de zieke benadert zonder onrust te veroorzaken (kalm blijft), en hij schrijft voor wat noch baat noch schaadt.

Zo was zijn binnenkomst bij die zieke begrensd; het was noch tegen hem, noch vóór hem, behalve de dirhams die hij van hem aannam. Dit is een groot voordeel voor die zieke, want gevrijwaard blijven van de handen van de vijand wanneer hij eenmaal macht over je heeft om te doen wat hij wil, is van de meest verbazingwekkende zaken. Zoals gezegd is:

“*Van de vreemdste zaken is dat ik hoop op genezing van mijn vijand.*”

Ik heb de vreemdste zaken gezien met betrekking tot hun vijandigheid. In de dagen van de pest gebruikten zij messen die waren bedekt met gif, die zij toepasten op de [wonden en zweren van de] gewonden, in de wetenschap dat degene die gedood werd tijdens een toestand van verwarring niet zou worden opgemerkt. Zij grepen hun kans om dit te doen.

[De dichter zei:] “*Iedereen die bekend is met wat ik over hen weet, zal niet verrast zijn.*”

Wees op uw hoede voor hen omwille van uw leven, want zij zijn schadelijker dan hun hond wanneer die razend wordt (met hondsdolheid).

”

Hoofdstuk 6

De eigenaren van het medische monopolie en de criminele onderneming zijn de overblijfselen van de moordenaars van de profeten en hun verwerpers

Imām Abū Muẓaffar Yūsuf as-Surramarrī al-Ḥanbalī schreef in zijn boek *Shifāʾ al-Ālām fī Ṭibb Ahl al-Islām*:

“

En deze [eigenaren van het medische monopolie en de criminele onderneming] zijn de overblijfselen van de moordenaars van de profeten en hun verwerpers.

Allāh {تَعَالَىٰ} zei:

﴿ أَفَكُلَّمَا جَآءَكُمْ رَسُولٌۢ بِمَا لَا تَهْوَىٰٓ أَنفُسُكُمُ ٱسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ ﴾

“*Is het niet zo dat telkens wanneer er een boodschapper tot jullie kwam met wat jullie zielen niet wensten, jullie hoogmoedig werden? Sommigen verwierpen jullie en sommigen doodden jullie.*” (***Sūrah al-Baqarah* 2:87**)

En wat betreft deze kwestie, voldoende bewijs is hun herhaaldelijke aanvallen op de Leider der boodschappers, Moḥammad ﷺ [6] door middel van moordaanslagen bij gelegenheid(en) en door middel van magie en haar gelijksoortige methoden [zoals het vergiftigen met gif] bij een andere gelegenheid, terwijl zij hem hadden overmeesterd en onderworpen. Hoe zou het dan niet zijn met anderen naast hem? **Dus wie hulp zoekt [op het gebied van geneeskunde] bij de mensen van verderf, onwetendheid en vijandschap, en vervolgens met kwaad wordt getroffen, laat hij dan niemand anders dan zichzelf de schuld geven.**

”

Hoofdstuk 7

Het bijgeloof van besmettelijkheid waardoor mensen de *Sunnah* verlaten en de rechten van moslims verwaarlozen — influisteringen van *Shayṭān* en de inspiratie van de ongelovigen

Imām Abū Muẓaffar Yūsuf as-Surramarrī al-Ḥanbalī schreef in zijn boek over de pest:

“

Een onwetend volk — dat beweert kennis te hebben maar daar niet echt van is, en dat rondrent op het terrein van kennis maar niet behoort tot zijn ruiters en paarden — heeft beweerd dat deze ziekte (de pest) en andere resterende ziekten besmettelijk zijn. Zij zeggen dat wie ook maar in de buurt komt van degene die deze ziekten draagt, zal worden getroffen door iets soortgelijks als wat hem heeft getroffen.

Ik heb gezien hoe een man uit een dorp naar de rechtsgeleerden (*Fuqahāʾ*) kwam om hierover een uitspraak te vragen. Hij beweerde dat er twee geleerden waren die het volk waarschuwden om niet in de buurt te komen van de zieken. Deze waarschuwingen werden zo diep in de harten van de mensen geplant dat wanneer de zoon of de vader van een man stierf hij niet eens de begrafenis bijwoonde.

[Dit bleef doorgaan] totdat de meeste mensen stierven [en begraven werden] zonder tot de *Qiblah* (*Kaʿbah*) te richten en zonder een testament (*Waṣīyah*) op te maken, en zonder iemand die hen aanspoorde tot berouw (tonen) en het uitspreken van de getuigenis, allemaal uit angst dat de ziekte van de overledene op hen zou overspringen.

Dit kwam voort uit wat deze twee geleerden — eerder: deze twee dwaze personen — in hun harten hadden geplant.

Dit idee, dat deze ziekte zich verspreidt naar degene die dichtbij de zieken komt, **is een achterlijke uitspraak, een verzonnen overlevering. Het is niet toegestaan om ernaar te luisteren of erin te geloven, vanwege wat er is gekomen over dit onderwerp in de authentieke *Ḥadīth*, met duidelijke, expliciete uitdrukkingen [van de ontkenning van besmettelijkheid].**

Hoofdstuk 8

Het bijgeloof van besmettelijkheid waardoor mensen de *Sunnah* verlaten en de rechten van moslims verwaarlozen op basis van de influisteringen van *Shayṭān* en de inspiratie van de ongelovigen

Imām Ibn Ḥajar al-ʿAsqalānī[7]: "*De getuigenis van artsen die beweren dat het bezoeken van de zieken (die lijden aan de pest) schadelijk is en daarom vermeden moet worden, wordt verworpen.*"

Volgens **Dr. John Bowring** van Edinburgh waren er talloze gevallen waarin contact de pest niet overbracht:

"*Moeders sterven vaak aan deze ziekte zonder deze over te brengen op hun zuigelingen — echtgenoten en echtgenotes zonder het aan hun partners door te geven. Patiënten met de pest sterven voortdurend in de armen van anderen en er gebeurt niets kwaads.*" (...)

"*Gevallen van de ziekte na contact met pestpatiënten komen voor; maar dat betekent geenszins dat het contact de oorzaak was.*"

Dr. Bowring merkte op dat kleding voor pestlijders en andere patiënten onverschillig werd gebruikt, zonder dat er overdracht van de ziekte plaatsvond.

"*In de ziekenhuizen van de moslims, waar de pest bijna altijd in bepaalde maanden voorkomt, vond ik dat het linnen en de windsels onverschillig werden gebruikt voor pest- en andere soort patiënten, zonder dat er overdracht van de pest plaatsvond. In feite is niets zo moeilijk gebleken als het overbrengen van de ziekte.*"

Dr. Pezzoni over mensen die in pestinstellingen werken:

"*Verpleegsters en anderen die in pestinstellingen werken, lijken immuun te zijn voor de ziekte, omdat zij dag en nacht in nauw contact blijven met pestpatiënten, hun wonden verbinden, hun bedden opmaken en hen elke vorm van hulp bieden.*"

Historische getuigenissen van artsen:

• In 1803 vaccineerde **M. Valli**, een Italiaanse arts, 24 personen met een mengsel van variolamateriaal en pestmateriaal.

• **Dr. Sola**, een Spaanse arts, vaccineerde 14 deserteurs in 1818 in Tanger met een mengsel van pestmateriaal. Maar deze mensen bleven onaangetast.

• **Clot Bey**, hoofdarts van de onderkoning van Egypte, voerde experimenten uit op zichzelf (met bloed en pus van pestpatiënten) en op dieren, zonder dat de ziekte werd overgedragen. Hij zei:

"*Het is mij duidelijk geworden, mede dankzij de feiten die ik zelf heb waargenomen of die aan mij bekend zijn gemaakt door de medici in Egypte, dat de pest niet wordt verspreid door besmettelijkheid.*"

Zayn ad-Dīn 'Umar b. Muẓaffar b. al-Wardī[8] zei:

"*Als iemand tegen jou zegt: 'Het besmet en verspreidt zich,' zeg dan:* ***'Het is Allāh die de ziekte in een individu initieert (individuele oorzaak) en het herhaalt (bij anderen).'*** *En als de leugenaar zijn claim blijft herhalen, zeg dan: 'De waarachtige en geloofwaardige—de Profeet Mohammed— ﷺ zei:* ***'Wie infecteerde de eerste?'***"

Hoofdstuk 9

Fluisteringen van *Shayṭān* en inspiratie van ongelovigen die leiden tot het verwaarlozen en verhullen van de leiding van de Boodschapper ﷺ

Imām Abū Muẓaffar Yūsuf as-Surramarrī al-Ḥanbalī schreef in zijn boek over de pest:

“

Wat ik geloof is dat deze **waanideeën** fluisteringen zijn van *Shayṭān*, of inspiratie van een ongelovige, of fouten van iemand die onwetend is over de goddelijke wetgeving, verdorven in verstand en aanleg.

Shayṭān heeft deze dingen gebruikt [als strategieën] om de moslims te misleiden, zodat zij het bezoek aan de zieken verlaten. Maar degene die dat doet, bevindt zich in [Allāh’s] barmhartigheid, en als hij bij de zieke zit, zal het hem omvatten.

Dit is een van de rechten van een moslim op een andere moslim, terwijl **70.000** engelen met hem meelopen, vergeving voor hem vragend [zie *Ṣaḥīḥ Abī Dāwūd, nr. 3098*]. De volledigheid hiervan ligt in het feit dat de bezoeker zijn hand op de zieke legt en hem vraagt hoe het met hem gaat...

De *Salaf*[9] en de *Khalaf*[10] hebben altijd deze weg gevolgd...

En is het toegestaan om te geloven dat de Profeet ﷺ wist dat er “besmettelijke” ziekten waren, maar dit verborgen hield voor zijn *Ummah* [met betrekking tot het bezoek aan zieken], terwijl hij toch nooit zijn nadrukkelijke woorden over het bezoeken van de zieken nuanceerde of beperkte, en zonder enig voorbehoud te maken over besmettelijkheid?!

“Onder [de ziekten] zijn er die besmettelijk zijn” — en daarna de verduidelijking vertraagde tot het gepaste moment?
Dit is onmogelijk.

Integendeel, het gaat hier om mensen die door *Shayṭān* misleid zijn, totdat de waardevolle deugd van het ziekenbezoek en alles wat het inhoudt aan beloning en geluk van hen verloren ging, omdat zij *Shayṭān* volgden en zich gemakkelijk voelden bij het gehoorzamen aan hem.

”

Hoofdstuk 10

Nog een satanische influistering en ongebreidelde verbeelding waardoor de leiding van de Boodschapper ﷺ wordt verlaten

Imām Abū Muẓaffar Yūsuf as-Surramarrī al-Ḥanbalī schreef in zijn boek over de pest:

“

Daarna vulde [*Shayṭān*] hen met ongebreidelde verbeeldingen via een andere weg en zei tegen hen: “*Wie de begrafenis volgt, zal besmet worden of bevlekt, uit vrees dat het op hem zal worden overgedragen.*”

Zo verlieten zij het volgen van de begrafenissen, terwijl de Profeet ﷺ had gezegd:

مَنْ شَهِدَ الْجَنَازَةَ حَتَّى يُصَلِّيَ عَلَيْهَا فَلَهُ قِيرَاطٌ، وَمَنْ شَهِدَ حَتَّى تُدْفَنَ كَانَ لَهُ قِيرَاطَانِ ". قِيلَ وَمَا الْقِيرَاطَانِ قَالَ " مِثْلُ الْجَبَلَيْنِ الْعَظِيمَيْنِ

“*Wie de begrafenis volgt en geduld toont tot erover wordt gebeden, zal een Qīrāṭ aan beloning krijgen; en wie geduld toont tot hij [de overledene] heeft begraven, zal twee Qīrāṭ aan beloning krijgen.*” Er werd toen gevraagd wat twee *Qīrāṭ* zijn, en hij zei: zoals twee gigantische bergen.” (***Ṣaḥīḥ Al-Bukhārī*** **| Nr. 1325**)

Dit behoort ook tot de rechten van een moslim over een moslim, vanwege zijn uitspraak ﷺ:

يَعُودُهُ إِذَا مَرِضَ وَيَشْهَدُهُ إِذَا مَاتَ

“*Hij bezoekt hem als hij ziek is en woont zijn begrafenis bij als hij sterft.*” (***Sunan aṣ-Ṣughrá li an-Nasā'ī*** **| Nr. 1938**)

Dus zij volgden *Shayṭān* en gehoorzaamden niet *ar-Raḥmān*.

Als zij verstand hadden om te begrijpen, en ogen om te zien, zouden zij de artsen hebben gezien — zij die voortdurend direct omgaan met de zieken: hun lichamen aanraken, de geur van hun urine en ontlasting ruiken, hun wonden opensnijden en hun abcessen (puisten) doorprikken, en [blootgesteld worden aan] de vloeistof die daaruit komt.

Zij worden met hun bloed en etter besmeurd, eten en drinken met hen, en brengen lange tijd met hen door. Zij zijn er voortdurend bij tot aan de laatste dag dat één van hen sterft, en telkens als hij een zieke verlaat, gaat hij naar een andere zieke — terwijl hij, zoals bekend is, in goede gezondheid verkeert en veilig is voor "besmetting".

Evenzo degenen die de overledenen van de pest en anderen wassen. Nauwelijks iemand wordt door dat alles getroffen.

”

Hoofdstuk 11

Nog een satanische influistering en ongebreidelde verbeelding waardoor de leiding van de Boodschapper ﷺ wordt verlaten

Dr. Henry D. Littlejohn van Edinburgh, medisch inspecteur bij de Scottish Board of Health van 1862 voor 46 jaar, schreef:

"*Gedurende 25 jaar heb ik actief gewerkt in sanitaire zorg, met zeer beperkte middelen, om ernstige uitbraken van cholera, pokken, koorts, roodvonk, mazelen en kinkhoest het hoofd te bieden. Hoewel ik in die tijd een groot gezin heb grootgebracht,* ***heb ik nooit een van deze ziekten overgebracht op mijn kinderen of afhankelijken****, noch ben ik mij bewust dat van de vele sanitaire inspecteurs die onder mij werkten, iemand ooit deze ziekten heeft opgelopen of overgedragen tijdens hun werk in dienst.*

In constante angst leven voor besmetting is een van de zekerste manieren om het risico van een aanval uit te lokken. *Het is een populaire en, naar mijn mening, terechte uitspraak over cholera, dat de angst ervoor* ***meer mensen doodt dan de plaag zelf.*** *Dit geldt evenzeer voor andere vormen van infectie; en de sanitaire inspecteur, om een efficiënte publieke dienaar te zijn, moet zich bewust zijn van dit fundamentele feit: dat besmettelijke kiemen van alle soorten geen macht hebben om een gezond individu succesvol aan te vallen.*"

(*The Poor Law Magazine and Parochial Journal*, vol. VIII, 1880, Edinburgh, pp. 309-311.)

In 1906 publiceerde **Dr. J. A. Thompson** een artikel getiteld *On the Epidemiology of Plague*. Aan het einde van een uitgebreid onderzoek concludeerde hij dat er **geen** bewijs was voor overdracht van pest door zieke tot zieke:

"*De bewijzen, verzameld onder de gebruikelijke omstandigheden van het beschaafde leven in 1900 en 1902, zijn voldoende om te laten zien dat noch direct noch indirect contact met de zieken een factor is in het veroorzaken van epidemieën. Dit fundamenteel belangrijke oordeel is versterkt door alle daaropvolgende ervaringen.*"

Dit duidt er op dat de verspreiding van infectie in epidemische vorm werd veroorzaakt door middelen die (a) **extern** waren voor de mens, en (b) **onafhankelijk** van zijn handelen.

Dr. Abbot, een Engelse chirurg, erkende de niet-besmettelijkheid van de ziekte. Hij en zijn assistenten waren in **nauw** contact met zieken **zonder** beschermende maatregelen, maar **niemand** van hen werd ziek:

"*Ikzelf raakte mijn patiënten elk kwartier aan, maar verplichtte mijn assistenten om hen aan te raken en ook om op hun bedden te zitten en daar te blijven tot ze werden afgelost, om de voorgeschreven behandelingen toe te dienen. Ik noch mijn assistenten werden ooit door de ziekte getroffen.*"

Hij zei ook:

"*Ik heb geweten,*" zei hij, "*dat verschillende medici, terwijl de pest woedde in zijn grootste hevigheid, volhardden in het uitvoeren van post-mortemonderzoeken bij pestpatiënten, zonder ooit de ziekte te krijgen.*"

Mr. Abbott zei tevens dat hij nooit fumigaties, met olie-omhulde handschoenen of andere absurditeiten gebruikte.

Hoofdstuk 12

Nog een satanische influistering en ongebreidelde verbeelding waardoor de leiding van de Boodschapper ﷺ wordt verlaten –

Imām al-Qurṭubī[11] zei in zijn boek *al-Mufhim*:

"Hij ﷺ verbood dat de gezonden zouden passeren bij de zieken, uit angst dat hetgeen waar de mensen van de ***Jāhilīyah*** *— pre-islamitische tijdperk — in vervielen zou plaatsvinden, of uit angst voor besmetting, of uit angst dat de zielen verstoord raken of dat de [mensen hun] verbeelding beïnvloed zou worden.*

Dit is vergelijkbaar met zijn ﷺ bevel om weg te blijven van de melaatse. Want wij, ook al geloven wij dat melaatsheid ***niet*** *besmettelijk is, vinden nog steeds een* ***natuurlijke*** *afkeer in onze ziel en een afkeer daarvan.*

Tot het punt dat als iemand zichzelf zou dwingen om dicht bij de melaatse te zijn en naast hem te zitten, zijn ziel pijn zou voelen en misschien [zijn ziel] zou worden geschaad door dat, en ziek zou worden."

Shaykh Moḥammad Āmān al-Jāmī[12] **zei:**

"Het gebeurde bij velen van de Salaf dat zij ***direct*** *contact hadden met de zieken, en wij hebben in werkelijkheid gezien dat sommige mensen de melaatse zelf met hun handen wasten toen hij stierf. Dit zou hen ziek hebben gemaakt als hij in een staat van ziekte was. Hij bereidt hem voor en wast hem met zijn handen en wij kennen zulke mensen nog steeds, die nog steeds in goede gezondheid verkeren tot nu toe. Dit is iets dat ervaren is."*

Volgens de CDC (Amerikaanse Centrum voor Ziektebestrijding):

"Je kunt ***geen*** *lepra krijgen door eenvoudig contact met iemand die de ziekte van Hansen heeft:* ***handen schudden, omhelzen, samen op de bus zitten, samen eten.*** *De ziekte van Hansen wordt ook* ***niet*** *overgedragen van moeder op ongeboren kind tijdens de zwangerschap, en verspreidt zich ook* ***niet*** *via seksueel contact..."*

Historische getuigenissen:

• **Dr. William Tebb** in zijn boek uit 1893 *Leprosy and Vaccination*:

“*Verscheidene leprapatiënten werden mij in het Colonial Hospital getoond, dichtbij de andere patiënten, en ik kon niet vaststellen dat iemand bang was voor besmetting, noch hoorde ik ooit van een dergelijk geval.*”

De directrice van het Leper Asylum in Mucurapo, Trinidad, zei: “*Niet het geringste*,” toen gevraagd werd of er angst voor besmetting was, ondanks haar 17 jaar dienst.

De wasserij van het lepraklooster in Ceylon werd **drie generaties** lang beheerd door één familie en er werd **nooit** een infectiegeval bij wasser, verpleegster of dokter gemeld.

In **Zuid-Amerika, Zuid-Afrika** en bij het lepraklooster in Noorwegen vertelden ze: “*We hebben **nooit** een medisch medewerker of verpleegster gekend die door simpel contact de ziekte kreeg.*”

Hoofdstuk 13

Shayṭān heeft hun daden verfraaid [van het verlaten van de *Sunnah* uit ongegronde angst] en heeft hen verhinderd van het Pad terwijl zij denken dat zij juist geleid zijn

Imām Abū Muẓaffar Yūsuf as-Surramarrī al-Ḥanbalī schreef in zijn boek over de pest:

“

En degenen die de [overledenen] dragen tijdens de begrafenis, zij zijn ook veilig voor “besmetting”, net zoals degenen die hun graven binnengaan [tijdens de begrafenis]. Dus ik dacht bij mezelf: hoe kan “overdracht” worden gevreesd, behalve voor degene die de [begrafenis] bijwoont, terwijl hij [Allāh’s] beloning zoekt, de rechten van de islamitische broederschap vervult, en de *Sunnah* van de Profeet ﷺ bevestigt?

Inderdaad, dit is een **verzinsel** dat zij hebben bedacht, en ***Shayṭān*** heeft hun daden voor hen verfraaid en hen van het Pad afgehouden terwijl zij denken dat zij juist geleid zijn.

Dus aan Allāh behoren wij en tot Hem zullen wij terugkeren.

[Poëtisch:] “*Jij stopt met het bijwonen van begrafenissen en je bezoekt de zieken niet. Je bent bang, alsof je wordt getroffen [door besmetting]. Je verstand verlangt [met een hoofdband om] te worden ingetoomd. Bij Allāh, dit is zwak (mak). Vertel mij, de eerste, wie maakte hem ziek? Hoe stierf de eerste zonder [de beschikking van] de Eigenaar van alle machten?* ***Als jouw uitspraak waar zou zijn, zouden alle artsen zijn gestorven en zou er niemand overblijven om de doden te wassen of te dragen.***”

Uitleg van Shaykh Abū ʿIyāḍ Amjad Rafīq:

Allāh heeft Zijn schepping niet zo gemaakt dat degenen die Zijn beloning zoeken, de rechten van Zijn dienaren vervullen en de *Sunnah* van de Profeet ﷺ uitvoeren, degenen zouden zijn die het meest worden geschaad door de vermeende besmetting — iets wat de Boodschapper ﷺ expliciet heeft tegengesproken en nooit heeft genoemd in dit belangrijke onderwerp van ziekenbezoek en

begrafenissen, ondanks de dringende behoefte van zijn *Ummah* om dit te weten. Dit is een verzinsel, een valse uitspraak en in strijd met zowel de scheppingsorde als de wetgevende werkelijkheid.

Hoofdstuk 14

Omtrent degene die besmetting vreesde bij het bezoeken van de zieken, de *Sunnah* verliet en *ar-Raḥmān* niet gehoorzaamde

Imām Abū Muẓaffar Yūsuf as-Surramarrī al-Ḥanbalī schreef in zijn boek over de pest:

“

Zeg tegen degene die bang was voor [besmetting] bij het bezoeken van de zieken en de begrafenisstoet niet volgde, daarmee de *Sunnah* verlatend en de Barmhartige ongehoorzaamt uit onwetendheid, en die in plaats daarvan *Shayṭān* gehoorzaamde en hem behaagde — en die, als men tegen hem zou zeggen: “Het pad van leiding ligt voor je, op lange termijn”, liever de zijweg zou nemen [uit afkeer daarvan], en die als men hem naar de weiden van *Saʿdān*[13] zou leiden [die de zoetste melk in kamelen voortbrengen], toch in de weiden van *Rimth*[14] en *Ḥamḍ*[15] zou blijven [die minderwaardig zijn][16]:

Jij neemt voorzorg tegen de dood, maar Degene die de levensspannen heeft vastgesteld, heeft jouw zaak al geschreven, geoordeeld en besloten. De dood zal je onvermijdelijk meeslepen [op het bepaalde tijdstip] naar het gezelschap van degenen die reeds zijn heengegaan, in een staat waar je misschien niet mee tevreden bent... Heb je niet gezien hoeveel baby’s de dood heeft beroofd [van hun leven] en jonge mannen [van hun toekomst]? En hoeveel deuren het heeft verbrijzeld, en sluier het heeft doorboord en hoeveel woningen het heeft aangevallen?

”

Commentaar van Shaykh Abū ʿIyāḍ Amjad Rafīq:

Dit is hetzelfde als de *Ḥadīth* over de pest waarin de Profeet ﷺ het verbood om het land van de pest te verlaten, uit vrees voor de dood en het verlaten van de bewoners ervan. Het is vergelijkbaar met

het verbod om het slagveld te verlaten wanneer de strijd uitbreekt. Als mensen vluchten, dan zal er **niemand** zijn om voor de zieken te zorgen, **niemand** om de doden te wassen, in te wikkelen en te begraven. **Dit is lafheid en verraad aan de moslims, wat verboden is en de moraal verzwakt.**

Net zoals degenen die het bezoeken van zieken en het volgen van begrafenissen verlaten uit angst voor de ontkende besmetting, hun daad is in principe vergelijkbaar met diegenen die het slagveld van de pest verlaten (of het slagveld in oorlog), maar in mindere mate.

∞ Afsluitend woord ∞

Wat begon als een vertaling van een zeldzaam geschrift over ziekte, geneeskunde en vertrouwen in Allāh, is uitgegroeid tot een bescheiden maar inhoudsrijk boek dat hopelijk een ontbrekend perspectief aanvult binnen de *Nederlandstalige* literatuur. In een tijd waarin medische macht ongrijpbaar en haast onaantastbaar lijkt, roept dit werk op tot bezinning, tot herwaardering van de *Sunnah*, en tot het herstellen van vertrouwen in wat geopenbaard is.

Door de stem van Imām Yūsuf as-Surramarrī al-Ḥanbalī te combineren met de onderbouwde aantekeningen van Shaykh Abū ʿIyāḍ Amjad Rafīq en de getuigenissen van zowel islamitische geleerden als niet-islamitische artsen, biedt dit werk een gebalanceerd en doordacht antwoord op de verwarring rondom medische monopolie, besmettelijkheid, medische propaganda en het verlaten van de *Sunan* van ziekenbezoek, begrafenisbegeleiding en broederlijke nabijheid in tijden van ziekte en dood.

Dit boek is geen oproep tot roekeloosheid. Het is een uitnodiging tot helderheid. Tot herwaardering van onze bronnen. Tot verzet tegen angst, en vertrouwen in het *Tawḥīd* van Allāh — ook op het terrein van gezondheid en ziekte.

Ik hoop dat de bijna twintig voetnoten die ik met uiterste zorgvuldigheid heb toegevoegd aan deze uitgave de lezer extra helderheid, achtergrondinformatie en context hebben kunnen bieden — zonder afbreuk te doen aan de oorspronkelijke toon van het werk.

Moge dit boek een bijdrage zijn aan het herstellen van een gebroken balans in denken en handelen, in het bijzonder binnen de Nederlandstalige *Ummah*, waar degelijke, *Salafī*-gegronde publicaties over dit onderwerp nagenoeg afwezig zijn.

Zaterdag 7 *Rabīʿ al-Awwal* 1447H[17] – 30 augustus 2025

[1] Imām Abū Muẓaffar Yūsuf as-Surramarrī al-Ḥanbalī was een vooraanstaande geleerde van omstreeks 700 jaar geleden. Hij werd geboren in Samarrāʾ (Sar man raʾá) in het huidige Irak en studeerde in Baghdād bij onder anderen Ṣafī ad-Dīn ʿAbd al-Muʾmin al-Baghdādī. Later vestigde hij zich in Damascus, waar hij tot zijn dood verbleef.

Hij was een directe leerling van zowel Shaykhu-l-Islām Aḥmad ibn ʿAbd al-Ḥalīm Ibn Taymīyah als van Imām Moḥammad ibn Abī Bakr al-Qayyim al-Jawzīyah, van wie hij het *Ḥanbalīyah*, de theologische zuiverheid en de vurige verdediging van de *Sunnah* erfde.

Hij blonk uit in *ʿIlm al-Ḥadīth* (kennis over profetische overleveringen), *ʿIlm al-Farāʾiḍ* (erfrecht), de Arabische taal en Fiqh (islamitische rechtsleer) volgens de *Madhhab* (wetschool) van Imām Aḥmad.

Hij stierf op 80-jarige leeftijd in Damascus, in *Jumādā al-Ūlá* 776H / 1374.

As-Surramarrī was een productieve auteur met circa 100 werken, waaronder:
• *Al-Arbaʿūn aṣ-Ṣaḥīḥah fīmā Dūna Ajr al-Manīḥah*
• *Ghayth aṣ-Ṣaḥābah fī Faḍl aṣ-Ṣaḥābah*
• *ʿUmdatu ad-Dīn fī Faḍl al-Khulafāʾ ar-Rāshidīn*
• *Shifāʾ al-Ālām fī Ṭibb Ahl al-Islām*

[2] Dit boek is helaas tot op heden nog niet uitgebracht. Het is enkel te verkrijgen als manuscript.

[3] Met *Ahl al-Kitāb* worden de joden en de christenen genoemd.

[4] Imām Moḥammad b. Idrīs ash-Shāfiʿī (150–204 H/767–820) behoort tot de vier grote imams van de *Fiqh* (islamitische rechtsleer) en is degene naar wie de *Shāfiʿī*-wetschool is vernoemd. Hij werd geboren in Gaza in 150H, hetzelfde jaar waarin Imām Abū Ḥanīfah overleed. Na de vroege dood van zijn vader bracht zijn moeder hem naar Mekka, waar hij opgroeide binnen Banū al-Muṭṭalib.

Ash-Shāfiʿī memoriseerde de *Qurʾān* en later ook *al-Muwaṭṭaʾ* van Imām Mālik. Om de Arabische taal in haar zuiverste vorm te beheersen, leefde hij onder de stam Hudhayl. Zijn eerste leraren in Mekka waren Muslim b. Khālid al-Zanjī en Sufyān b. ʿUyaynah. Op 15-jarige leeftijd gaf hij reeds *Fatāwá*. Vervolgens studeerde hij in Medina bij Imām Mālik, die zijn talent erkende en hem een grote toekomst voorspelde.

Na Māliks overlijden keerde hij terug naar Mekka, gaf daar les bij de ZamZam-bron en schreef op verzoek van ʿAbd ar-Raḥmān b. Mahdī zijn beroemde werk *ar-Risālah*, waarmee hij de fundamenten van de islamitische rechtsleer (*Uṣūl al-Fiqh*) systematiseerde. Later verbleef hij in Bagdad, waar hij zijn *Fiqh* verfijnde en onder meer Imām Aḥmad b. Ḥanbal tot zijn leerlingen behoorde. In 199H verhuisde hij naar Egypte, waar hij zijn hoofdwerk *al-Umm* voltooide en zijn

Madhhab vaste vorm kreeg. Ondanks een langdurige ziekte bleef hij tot het einde doceren en schrijven. Hij overleed in 204H (820) en werd begraven in Caïro.

[5] Imām Abū Bakr Aḥmad b. Moḥammad al-Marrūdhī (overl. 275/889), behoorde tot de voornaamste leerlingen van Imām Aḥmad b. Ḥanbal. Hij werd een van de belangrijkste overdragers van Aḥmad's werken, een verdediger van de *Sunnah* en een gezaghebbende figuur in Baghdād. Zijn reputatie voor vroomheid en geleerdheid leverde hem zulk vertrouwen van zijn leraar op dat hij werd belast met het toezicht op Aḥmad's begrafenisrituelen.

Al-Marrūdhī werd geboren aan het begin van de 3e eeuw (ca. 200H/815). Zijn vader was afkomstig uit Khwārazm, terwijl zijn moeder uit Marw kwam, een belangrijk kenniscentrum in Khurāsān (een plek die tegenwoordig binnen de Iraanse grenzen valt, vlakbij Turkmenistan).

Al-Marrūdhī vestigde zich in Baghdād, waar hij een naaste metgezel van Imām Aḥmad b. Ḥanbal werd. Hij studeerde niet alleen uitvoerig onder hem, maar werd ook beschouwd als zijn belangrijkste leerling. Aḥmad vertrouwde hem gevoelige aangelegenheden toe en gaf hem soms toestemming om in zijn naam juridische uitspraken over te brengen.

Hij overleverde *Ḥadīth* van vooraanstaande autoriteiten, waaronder Hārūn b. Maʿrūf, Moḥammad b. al-Mihnāl aḍ-Ḍarīr en al-ʿAbbās b. al-ʿAẓīm, naast anderen. Zijn eigen studenten omvatten onder meer Abū Bakr al-Khallāl (overl. 311H/923), de grote systematiseerder van de *Ḥanbalī*-wetschool, evenals Moḥammad b. ʿĪsā b. al-Walīd, Moḥammad b. Makhlad al-ʿAṭṭār en anderen.

Al-Marrūdhī droeg ook een groot aantal van Aḥmad's juridische opinies over, die vaak als gezaghebbend werden beschouwd. Zijn geschriften en overleveringen, hoewel niet als zelfstandige werken bewaard gebleven, leven voort in de verzamelingen van latere *Ḥanbalī*-geleerden, met name in de werken van al-Khallāl.

Zijn rol in het bewaren en verspreiden van Aḥmad's juridische en theologische standpunten maakte hem onmisbaar voor de latere codificatie van de *Ḥanbalī*-wetschool. Hij stierf in *Jumādā al-Ūlá* 275/889 op 75-jarige leeftijd en liet een nalatenschap achter die onlosmakelijk verbonden bleef met die van zijn leraar.

[6] Binnen de islamitische etiquette is het gebruikelijk een specifieke smeekbede uit te spreken na het noemen van de Profeet Moḥammad. Het wordt vaak op de volgende manier geschreven:

{صلى الله عليهوسلم}

{tr. *Ṣallā ʾllāhu ʿAlayhi wa Sallam*} Dit betekent: "*Moge Allāh's vrede en zegeningen met hem zijn.*"

[7] Imām Aḥmad b. ʿAlī b. Moḥammad «ibn Ḥajar al-ʿAsqalānī» (773–852/1372–1449). Een van de grootste geleerden en autoriteiten in de *ʿIlm al-Ḥadīth*

(de wetenschap rondom profetische overleveringen). Geboren in Caïro, memoriseerde hij de *Qurʾān* reeds op negenjarige leeftijd, samen met kernwerken in *Fiqh* (islamitische rechtsleer) en *Uṣūl* (fundamenten).

Hij reisde naar Makkah, al-Ḥijāz, ash-Shām en Egypte en studeerde bij geleerden als al-ʿIrāqī, al-Balqīnī en Ibn al-Mulaqqin. Bij at-Tanūkhī leerde hij de zeven vormen van recitaties (*Qirāʾāt*) en hij verwierf brede kennis in *Tafsīr* (Koranwetenschappen m.b.t. het interpreteren ervan), *Fiqh*, Arabische taal en *Ādāb* (een de verzamelnaam voor de wetenschap van literatuur, ethiek en etiquette, waarin kennis van taal, poëzie, geschiedenis en moreel gedrag samenkomt als vorming van de moslimgeleerde.)

Hij wijdde zijn leven aan de Ḥadīthwetenschappen: hij doceerde in al-Azhar en andere grote moskeeën van Caïro, gaf *Fatāwá*, dicteerde uit zijn geheugen en leidde honderden studenten op. Zijn beroemdste werk is *Fatḥ al-Bārī fī Sharḥ Ṣaḥīḥ al-Bukhārī*, voltooid in *Rajab* 842/1439 na een arbeid van **vijfentwintig** jaar. Het wordt tot op heden beschouwd als de gezaghebbendste uitleg van *Ṣaḥīḥ al-Bukhārī*. In totaal schreef hij meer dan 150 werken, waaronder *Bulūgh al-Marām, al-Iṣābah fī Tamyīz aṣ-Ṣaḥābah, Nukhbah al-Fikar en Lisān al-Mīzān.*

Hij diende meermaals als *Qāḍī al-Quḍāt* (opperrechter) van Egypte, in totaal ruim **twintig** jaar, ondanks zijn aanvankelijke terughoudendheid. Zijn karakter werd omschreven als nederig, standvastig, vrijgevig en vroom, en hij stond bekend om zijn zachtmoedige omgangsvormen en humor. Hij overleed in Caïro op zaterdagavond 8 *Dhūl-l-Ḥijjah* 852/1449 na het *ʿIshāʾ*-gebed. Zijn uitvaart werd bijgewoond door een enorme menigte en hij bleef bekend als de vernieuwer van de Ḥadīthwetenschappen in de negende eeuw *Hijrī* (islamitische kalender).

[8] Zayn ad-Dīn ʿUmar b. Muẓaffar b. al-Wardī. Er is niet veel over hem bekend, behalve dat hij de auteur is van het geschiedeniswerk *at-Tārīkh Ibn al-Wardī* en dat hij een geleerde was van de *Shāfiʿī*-wetschool. *Allāhu Aʿlam.*

[9] (سَلَفُ الصَّالِح)

(Tr. *Salafu-ṣ-Ṣāliḥ*) De *Salafu-ṣ-Ṣāliḥ* zijn de vrome moslims van de vroegere generaties, in het bijzonder:

- de *Ṣaḥābah* (metgezellen van de profeet ﷺ),
- de *Tābiʿīn* (de metgezellen van de *Ṣaḥābah*)
- de *Atbaʿ at-Tābiʿīn* (de metgezellen van de *Tābiʿīn*)

Vaak wordt de term samengevat als de ‘vrome voorgangers’.

[10] (خَلَف):

(Tr. *Khalaf*) Dit woord betekent letterlijk “nakomelingen” of “lateren”. In de islamitische context verwijst het meestal naar de geleerden van de latere generaties na de eerste drie generaties (de *Salaf*). De term kan neutraal gebruikt

worden om de opvolgende generaties moslims of geleerden aan te duiden, maar soms wordt er een verschil gemaakt tussen de vroege vrome voorgangers (*Salaf*) en de latere geleerden (*Khalaf*).

[11] Imām al-Qurṭubī (ca. 600–671 H/ 1204–1273 n.Chr.) was een Andalusische *Mālikī* geleerde uit Cordoba, vooral bekend door zijn *al-Jāmiʿ li-Aḥkām al-Qurʾān*, een van de meest bekende Tafāsīr (Qurʾān-uitleg). Zijn bijdrage combineerde *Tafsīr*, *Fiqh* (rechtsleer), *Tārīkh* (geschiedschrijving) en een kritische houding tegenover *Ṣūfīyah* (soefisme). Hij stond bekend om zijn eenvoud, en zijn onvermoeibare arbeidsethos.

Zijn vader overleed in 627H, waarna hij zijn studie intensifieerde. In zijn jeugd werkte hij als tegel- en pottenbakkersdrager, terwijl hij tegelijkertijd de *Qurʾān*, de Arabische taal, poëzie, *Fiqh* en *Qirāʾāt* (*Qurʾān*-recitaties) bestudeerde. Na de val van Cordoba in 633H vertrok hij naar Egypte.

Al-Qurṭubī leefde eenvoudig en wijdde zijn leven volledig aan onderwijs en schrijven. Zijn bekendste werken omvatten *al-Jāmiʿ li-Aḥkām al-Qurʾān*, *at-Tadhkirah fī Aḥwāl al-Mawtá wa-Umūr al-Ākhirah* (over dood en hiernamaals), *at-Tadhkār fī Afḍal al-Adhkār* (over smeekbeden), *al-Asná fī Sharḥ Asmāʾ Allāh al-Ḥusnā* (over de Namen van Allāh), en *Iʿlām bimā fī Dīn an-Naṣārā min al-Mafāsid* (kritiek op het christendom). Hij benadrukte wetenschappelijke betrouwbaarheid door consequent meningen en *Ḥadīth* aan hun bron toe te schrijven.

Onder zijn leraren waren Ibn Rawāj, Ibn al-Jumayzī, Abū al-ʿAbbās al-Qurṭubī en al-Ḥasan al-Bakrī. Bekende leerlingen zijn zijn zoon Shihāb ad-Dīn Aḥmad, Abū Jaʿfar Aḥmad b. Ibrāhīm b. az-Zubayr al-Gharnāṭī en Ismāʿīl b. Moḥammad al-Khurāstānī.

Hij overleed in Opper-Egypte op 9 Shawwāl 671H/ 1273, waar zijn graf nog steeds te vinden is. Latere geleerden zoals Ibn Farḥūn, adh-Dhahabī en Ibn al-ʿImād prezen hem als een vroom geleerde, diepgaand denker en veelzijdig auteur. Zijn nalatenschap blijft van blijvende invloed in de *Tafsīr*-traditie en in de *Mālikī*-wetschool.

[12] Shaykh Moḥammad Amān al-Jāmī (1927–1996) was een vooraanstaande geleerde afkomstig uit het hedendaagse *al-Ḥabashah* (Ethiopië). Hij begon zijn zoektocht naar kennis met het memoriseren van de *Qurʾān* en het bestuderen van *Fiqh* volgens de *Shāfiʿī*-wetschool. Na zijn *Hijrah* naar Saoedi-Arabië studeerde hij bij grote geleerden zoals Shaykh ʿAbd al-ʿAzīz Ibn Bāz, Shaykh Moḥammad b. Ibrāhīm Āl ash-Shaykh, Shaykh ʿAbd ar-Raḥmān al-ʿAfīfī, Shaykh Moḥammad al-Amīn ash-Shanqīṭī en Shaykh Ḥammād al-Anṣārī. Hij behaalde diverse certificaten in *Sharīʿah*-wetenschappen in Riyāḍ, Punjab en Caïro.

Op voorspraak van Ibn Bāz werd hij benoemd als docent aan het opleidingsinstituut in Ṣāmitah en later aan de Islamitische Universiteit van Medina, waar hij leiding gaf aan de faculteiten *ʿAqīdah* (geloofsleer) en *Sharīʿah*.

Hij verwierf bekendheid door zijn krachtige verdediging van de ʿ*Aqīdah* van de *Salaf* en zijn waarschuwingen tegen innovaties. Onder zijn studenten waren geleerden als Shaykh Rabīʿ b. Hādī al-Madkhalī, Shaykh Zayd b. Hādī al-Madkhalī, Shaykh Falāḥ b. Ismāʿīl Mandakār en ʿAllāmah ʿAlī b. Moḥammad al-Faqīhī.

Zijn collega's, onder wie Ibn Bāz, ʿAbd al-Muḥsin al-ʿAbbād en Ṣāliḥ al-Fawzān, prezen hem om zijn zuivere geloofsleer, nobele karakter en brede inzet voor *Daʿwah*. Hij stond bekend om zijn nederigheid, zijn strikte bewaking van de tong en zijn vergevingsgezindheid.

Hij overleed op 26 *Shaʿbān* 1416 H (1996) na een lang ziekbed en werd begraven in *al-Baqīʿ* te *al-Madīnah an-Nabawīyah.*

[13] (سَعْدَان)

(Tr. *Saʿdān*): een stekelige plant waar kamelen dol op zijn; hij geeft veel melk. Het staat hier dus voor iets **voedzaams, superieur, het beste**.

[14] (رِمْث)

(Tr. *Rimth)*: een woestijnstruik, die wel gegeten kan worden maar weinig voedzaam is. Het staat dus symbool voor **minderwaardig voedsel** of een inferieure keuze.

[15] (حَمْض)

(Tr. *Ḥamḍ)*: een ander woestijnkruid (soms vertaald als "zoutkruid"), dat ook niet veel oplevert; opnieuw een beeld voor **iets van lage waarde of mindere kwaliteit**.

[16] Dit is beeldspraak die teruggaat op de klassieke Arabische poëzie en proza. Zelfs als iemand wordt geleid naar de meest voedzame, beste weiden (*Saʿdān*, symbool voor ware leiding en het hoogste goed), blijft hij toch liever hangen bij de weinig waardevolle planten (*Rimth* en *Ḥamd*). Met andere woorden: uit koppigheid of afkeer kiest hij voor de mindere, terwijl het betere voor hem openligt om te nemen.

[17] De 'H' (in het Arabisch ' هـ') is een afkorting voor هِجْرَة (*Hijrah*/Emigratie). Het is een verwijzing naar het jaar dat de profeet ﷺ emigreerde naar Medina (tr. *al-Madīnah an-Nabawīyah*). Als moslims hanteren we onze eigen jaarkalender waar mogelijk; in het Arabisch bekend als التَّقْوِيمُ الْهِجْرِيُّ (getranscribeerd als *at-Taqwīm al-Hijrī*).

Dit werk put niet alleen uit de diepgaande inzichten van ʿUlamā (moslimgeleerden) zoals Imām ash-Shāfiʿī en Imām Aḥmad b. Ḥanbal, maar brengt ook de stemmen van hedendaagse autoriteiten zoals onze ongeëvenaarde Shaykh, academicus en wetenschapper, Abū ʿIyāḍ Amjad Rafīq, naast getuigenissen van niet-islamitische artsen en onderzoekers.